

Nr 287.

Godkänd av första kammaren den 6 juni 1923.

Godkänd av andra kammaren den 6 juni 1923.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till underhåll av särskild polis för uppdagande av olovlig införsel av spritdrycker m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 134.)

Till Konungen.

I den till riksdagen den 8 januari 1923 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1923—1924 hade Eders Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkt 123) föreslagit riksdagen att i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlåtas i ämnet, till underhåll av särskild polis för uppdagande av olovlig införsel av spritdrycker m. m. för sagda budgetår beräkna ett extra anslag av 125,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en den 26 januari 1923 dagtecknad proposition, nr 36, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att till underhåll av särskild polis för uppdagande av olovlig införsel av spritdrycker m. m. för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag av 125,000 kronor.

I sin skrivelse nr 286 i anledning av Eders Kungl. Maj:ts under sjunde huvudtiteln av statsverkspropositionen gjorda framställning angående tullverkets utgiftsstater m. m. har riksdagen i fråga om Eders Kungl. Maj:ts förslag om ett anslag å 300,000 kronor för vidtagande av åtgärder till bekämpande av olovlig varuinförsel m. m. anfört, att

det, utan att särskilt behöva framhållas, torde vara en allmänt känd sak, att den i all synnerhet efter världskrigets utbrott florerande smugglingen — framför allt av spritdrycker — tagit en sådan omfattning, att kraftiga åtgärder måste vidtagas, för att icke den därav härflytande demoralisationen skall gripa omkring sig och anställa allvarlig skada. Riksdagen har sålunda i likhet med departementschefen ansett det i första hand vara nödvändigt, att den personal, som på ett tidigare stadium hade att söka förhindra ifrågavarande smugglingstrafik, nämligen tullverkets kustbevakning, så utrustades, att dess arbete i angivna syfte kunde bli mera effektivt än vad som nu vore händelsen. Riksdagen har ock beviljat det av Eders Kungl. Maj:t för ändamålet åskade anslagsbeloppet.

För att i möjligaste mån hämma den sig alltmer utbredande smugglingen har Eders Kungl. Maj:t vidare för årets riksdag framlagt förslag dels till lag om straff för olovlig varuinförsel, dels ock till lag angående förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker och vin till svenskt territorialvatten, varjämte, vad särskilt smuggling av spirituosa angår, Eders Kungl. Maj:t i nu föreliggande proposition föreslagit riksdagen att till underhåll av särskild polis för uppdragande av olovlig införsel av spritdrycker m. m. anvisa ett anslag av 125,000 kronor.

Vad sistberörda förslag nu vidkommer, grundar sig detsamma å ett av en särskilt tillsatt kommitté, bestående av polismästaren i Stockholm, landssekreteraren i Stockholms län samt kustbevakningsinspektören avgivet utlåtande i ämnet, över vilket utlåtande överståthållarämbetet, kontrollstyrelsen och generaltullstyrelsen yttrat sig och därvid uttalat sin anslutning till detsamma. Förslaget i fråga innebär, att statsverket skulle förskjuta två tredjedelar av kostnaderna för den för sprit-smugglingens stävjande av stadsfullmäktige i Stockholm redan beslutade tullpolisavdelningen vid Stockholms polis samt att, då de missförhållanden, som föranlett framläggandet av förslaget härutinnan, icke vore säregna för Stockholms stad och län, utan även, om än i allmänhet i mindre utsträckning, återfunnes även i andra delar av landet, särskilt i Skåne och på västkusten, visst belopp måtte ställas till Eders Kungl. Maj:ts förfogande för rådande av bot mot berörda missförhållanden även annorstädes.

Vid den prövning, riksdagen ägnat det sålunda framlagda förslaget, har riksdagen uppmärksammat, att åtgärder i nu ifrågavarande syfte i viss mån redan av statsverket vidtagits. Enligt vad Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 226 med förslag till lag om straff för olovlig varuinförsel m. m. utvisar, har sålunda för kustbevakningen i Stockholms skärgård

anskaffats en ny, jämförelsevis snabbgående motorbåt och har vidare åt en person med detektivutbildning lämnats i uppdrag att i Skåne verkställa vissa undersökningar, vilka i åtskilliga fall lett till smugglares upptäckande och lagförande samt i övrigt konstaterat förekomsten av organiserade smugglarband. Slutligen har för en del av kustbevakningspersonalen anordnats särskilda kurser, omfattande bland annat handledning i spaningsarbete. Ehuru dessa åtgärder otvivelaktigt varit av stort gagn, synas de emellertid icke vara tillräckliga. I likhet med departementschefen anser riksdagen sålunda, att oavsett det för sprit-smugglingens hämmande gynnsamma resultat ett antagande helt eller delvis av de lagförslag, Eders Kungl. Maj:t, enligt vad ovan nämnts, underställt riksdagens prövning, kan komma att medföra, ytterligare och kraftigare åtgärder för berörda ändamål böra av statsmakterna vidtagas. Vad Eders Kungl. Maj:t i föreliggande proposition i sådant hänseende föreslagit har riksdagen funnit sig böra bifalla. Riksdagen vill dock uttryckligen betona, att de anordningar i berörda syfte, riksdagen sålunda medgiver, allenast äro avsedda att försöksvis träffas och att riksdagen genom sitt bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag härutinnan alltså icke får anses hava bundit sig för en fortbestående organisation å ifrågasvarande område.

Vad slutligen beträffar de av Eders Kungl. Maj:t beräknade kostnaderna för den planerade verksamheten samt dessa kostnaders fördelning har riksdagen icke funnit skäl till erinran mot vad i nämnda hänseende föreslagits, dock att riksdagen ansett, att för beredande av erforderliga medel för ändamålet rusdrycksmedelsfonden torde böra tagas i anspråk; och kommer riksdagen att i skrivelsen angående statsregleringen anmäla sitt beslut härom. Riksdagen får i detta sammanhang erinra om, att Eders Kungl. Maj:ts i proposition nr 12 till årets riksdag framlagda förslag till förordning angående visst undantag för budgetåret 1923—1924 från föreskrifterna i förordningen den 18 juli 1913 angående statsverkets fond av rusdrycksmedel icke vunnit riksdagens bifall.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen till underhåll av särskild polis för uppdagande av olovlig införsel av spritdrycker m. m. för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra anslag av 125,000 kronor.

Stockholm den 6 juni 1923.

Med undersåtlig vörndnad.